

Eksponat miesiąca - Luty 2021 r.

Mundur Armii Krajowej

Dnia 14 lutego obchodzimy rocznicę utworzenia Armii Krajowej. W związku z tym jako eksponat miesiąca proponujemy mundur Kajetana Barszczewskiego. Był on jednym z uczestników ruchu oporu podczas okupacji, zarówno sowieckiej, jak i niemieckiej na terenie ówczesnego powiatu szczuczyńskiego.

Mundur o kolorze zielonym o wymiarach 760mm (wysokość), 620 mm (w pasie), 645 (długość ramion). Kołnierz jest wykładany. Bluza zapinana na cztery guziki plastikowe w kolorze brązowym i orłem bez korony, analogiczne dwa guziki na mankietach. Naramienniki obszyte białą taśmą w stopniu starszego sierżanta. Z przodu 4 kieszenie, po jednej na każdej z piersi i po jednej w dolnej części zapinane na małe, brązowe guziki z orłem bez korony. Podszewka z zielonego, błyszczącego sukna.

Do munduru z prawej strony przyczepiony etyszkiet ze sznura w białym kolorze, zakończony metalową skuwką. Na lewym rękawie biało-czerwona opaska z czarnym napisem AK OKRĘG BIAŁYSTOK w centrum znajduje się orzeł z koroną. Pod nim widnieje znak Polski Walczącej.

Do munduru zostały przypięte medale i odznaki, przyznane Kajetanowi Barszczewskiemu za działalność w Armii Krajowej.

Kajetan Barszczewski (1918-1998)

Urodził się 17 listopada 1918 r. we wsi Kuligi, jako syn Aleksandra i Marianny zd. Zimińska. Tam też ukończył 7-klasową Szkołę Powszechną. Pomagał ojcu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego (matka zmarła w 1920 r.) oraz zajmował się rybołówstwem i rolnictwem.

W 1939 r. został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 25 pułku ułanów w Łukowie, wraz z którym wziął udział w kampanii wrześniowej. Po zakończeniu działań wojennych powrócił w rodzinne strony. W 1940 r. wstąpił w szeregi miejscowej konspiracji i przyjął ps. „Żak”. W 1941 r. został zdekonspirowany i musiał się ukrywać. Rodzina została wywieziona na Syberię. Po zmianie okupanta nadal działał w konspiracji, w 1942 r. został d-cą patrolu dywersyjno-bojowego na Rejon Rajgród. W XI 1942 r. został awansowany do stopnia kaprała, zaś w VIII 1943 r. do stopnia plutonowego.

Wziął udział w koncentracji 9 psk AK na bagnach i ostatniej bitwie pułku na Osowych Grzędach 8/9 IX 1944 r. Po bitwie przebił się wraz z częścią pozostałymi przez linię frontu i został wcielony do 6 Zapasowego Batalionu Piechoty. 14 grudnia 1944 r. został aresztowany przez NKWD i osadzony w białostockim więzieniu. 17 I 1945 r. został wywieziony na Syberię do łagru w Razaniu, gdzie pracował w kopalni węgla. Do Polski powrócił we IX 1945 r. i zajął się prowadzeniem rodzinnego gospodarstwa rolnego. 27 sierpnia 1954 r. został aresztowany przez UB, a następnie skazany na 10 lat więzienia za przynależność do AK. W więzieniu przebywał przez w sumie przez 3 lata i 2 miesiące, podczas których pracował w kopalni węgla i kamieniołomach w Strzelcach Opolskich. Po wyjściu z więzienia nadal prowadził gospodarstwo rolne. W III 1994 r. został zrehabilitowany.

Był członkiem Światowego Związku Żołnierzy AK i Klubu byłych Żołnierzy 9 PSK i 9 PSK AK. Od 1946 r. był żonaty z Janiną Czyżewską, z którą miał 5 dzieci. Zmarł 21 czerwca 1998 r.

Za swą działalność wojskowo-niepodległościową został odznaczony: Orderem Virtuti Militari 5-kl., Krzyżem Walecznych, Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem za Wojnę Obronną 1939 r.